

«ЗАПОРІЗЬКИЙ ЗАВОД ВАЖКОГО КРАНОБУДУВАННЯ» — підприємство машинобудівної галузі промисловості. Підпорядк. Мін-ву пром. політики України. Засн. 1928 як центр. мех. майстерні під час будівництва Дніпрогесу, на базі яких 1937 створ. мех. завод, від 1956 — Дніпров. мех. завод. Від 1977 — Запоріж. енергомех. завод, від 1999 — ЗАТ із сучас. назвою. До 1941 на підприємстві ремонтували вантажопідйомні крани, буд. техніку, паровози; виготовляли складні металоконструкції (зокрема клепаний аванкамер. міст для греблі Дніпрогесу). Наприкінці 1940-х рр. розпочато будівництво баштових та портал., а згодом — мост. кранів. У 1950-х рр. — спеціалізов. кранобудівне підприємство, яке підпорядк. Мін-ву енергетики СРСР; збудовано цехи: металоконструкцій, сталеплавиль., виробництва зварюв. електродів; реконструйовано цех плавлення чавуну. У 1960-х рр. введено в експлуатацію збірний та мех. цехи, нову котельню; у 1970-х рр. — цех вугіл. перевантажувачів, побут. корпус, склад готових деталей. 1966 встановлено електрогідравл. установку для очищення «Іскра», 1970 освоєно ливарне виробництво кран. колес зі сталі 50Г2Л; 1972 створ. ділянку тепл. різання заготовок на базі 2-х машин «Кристал»; 1976 впроваджено механізов. лінію для виробництва коробчастих балок до 55 м та 1600 × 3000 мм у перетині. 1982 розпочато масштабну реконструкцію та тех. переоснащення практично усіх ділянок виробництва та інфраструктури заводу. У рад. часи — провідне підприємство з виготовлення вантажопідйом. техніки для багатьох буд-в у СРСР та за кордоном (теплові, гідро-, атомні електростанції тощо). Щорічно завод випускав

250–300 кранів різноманіт. вантажопідйомності, а також чимало тонн складних металоконструкцій. Від 2005 гол. акціонером заводу є фін. корпорація «Конекрейнс» (480 офісів у 40 країнах світу), що забезпечило на 60 % самост. виробництво. Спільно із фінанс. компанією, окрім осн. продукції, завод виготовляє контейнерні перевантажувачі, портал. крани серії «Марк» для укр. портів тощо. 2007 підприємство сертифікувало зварюв. виробництво згідно з вимогами DIN 18800–7, що дозволило значно розширити ринок збуту (продукція експортується у 47 країн світу, зокрема США, Німеччину, Францію, Швейцарію, Китай, Аргентину, Мексику, Ірак, Іран, Сирію, Пакистан, В'єтнам та країни СНД). Введено в експлуатацію центр мех. обробки кінцевих балок мост. кранів іспан. виробництва ZAYER, в результаті чого обробка скоротилася із 2–3-х змін до 80 хв.; створ. ділянку гарту ходових коліс; встановлено нову лакофарбув. камеру довж. 75 м та установку газоплан. гарту. 2009 товар. випуск підприємства становив 3 187 898 кг. Серед осн. видів продукції — козлові і мостові крани, контейнерні крани-перевантажувачі для залізнич., портових та автомоб. терміналів, вугіл. козлові грейферні перевантажувачі продуктивністю 700 т/год. (успішно експлуатуються на Магнітогор. металург. комбінаті), крани вантажопідйомністю 5–1000 т, які можуть працювати за температури від –40 °С до +40 °С (Україна, РФ, В'єтнам, Бангладеш, Індія), пром. крани СХТ, спец. вантажні візки, електродвигуни змін. струму. Кількість працівників (2009) — 366 осіб. Тривалий час завод очолювали П. Карасенко (1967–85), М. Ткалич (1989–2004), від 2009 ген. дир. — Ф. Виньєрон.

Г. В. Ємельянова

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Запорізький завод важкого кранобудування / Г. В. Ємельянова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15439>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).